

LINEARNA FUNKCIJA – Vaje za utrjevanje

List1

- 1.) Nariši linearne funkcije: $y_1 = 2x + 3$; $y_2 = -2x + 1$; $y_3 = x/3 - 2$.
- 2.) Dana je enačba premic $y = -6x - 1$.
  - a) Zapiši koeficient in začetno vrednost.
  - b) Opiši lego premice v koordinatnem sistemu.
  - c) Določi presečišči s koordinatnima osema.
- 3.) Ali ležita točki A(-1, 8) in B(-2, -7) na premici $y = -5x + 3$? (račun)
- 4.) Določi presečišče premic $y = -x + 3$ in $y = -x + 2$. (grafično in računsko)
- 5.) Zapiši enačbo premice, ki gre skozi točki A(0, 5) in B(2, 1).
- 6.) Določi enačbo premice s smernim koeficientom 4, ki gre skozi točko A(2, 3) in nariši njen graf.
- 7.) Določi koordinato x točke A(x, 3), če veš, da leži na premici $y = 2x - 3$.
- 8.) Zapiši enačbo premice, ki gre skozi točki:
  - a) O(0, 0) in A(4, 5)
  - b) A(3, 0) in B(0, 3)
  - c) C(2, 4) in D(4, 8).
- 9.) Dana je funkcija $f(x) = -x + 3$. Izračunaj: $f_{(-2)}$, $f_{(0)}$, $f_{(4)}$.
- 10.) Zapiši enačbe treh premic, ki so vzporedne.
- 11.) Zapiši enačbe treh premic, ki sekajo ordinatno os v isti točki.
- 12.) Katera izmed premic $y = kx - 4$ poteka skozi točko T(3, 2).
- 13.) Izmed premic $y = x + n$ poišči tisto, ki poteka skozi točko T(-2, 4).
- 14.) Zapiši enačbo premice, ki je vzporedna premici $y = 3x + 2$ in seka ordinatno os v točki N(0, -4).
- 15.) Zapiši enačbo premice, ki poteka skozi točko A(2, 3) in je vzporedna premici $y = x + 4$.
16. a) Nariši graf funkcije $y = 3x + 3$ tako, da določiš presečišči s koordinatnima osema.
  - b) Izračunaj obseg trikotnika, ki ga tvorijo premica $y = 3x + 3$ in koordinatni osi.
- 17.) Izračunaj ploščino lika, ki ga omejuje abscisna os in premice:
 $y = x$; $y = 2$; $x = 4$.

18.) Katere izmed naslednjih enačb so linearne funkcije?

A $y = 4 - x$

D $y =$

B $y = 3x^2 - 5$

E $s = 3v + 4$

C $f(x) =$

F $y = + 1$

Č $2x - y + 1 = 0$

G $y = 3$

19.) Dopolni tabelo:

x	- 2	- 1	0	1,5	3,2	10
$y = 2x - 4$						

20.) Na kateri izmed naslednjih premic leži točka A(-2, 1)?

A $y = 2x - 5$ **B** $y = x + 1$ **C** $y = 2x + 5$ **Č** $y = - 4x - 7$ **D** $y = - 3x + 6$

21.) Dana je funkcija $f(x) = 2x - 7$. Določi $f_{(-1)}$ in $f( )$.

22.) Dana je linearna funkcija $y = 2x - 3$. Za katere vrednosti spremenljivke x je vrednost funkcije -3, 0, 3?

23.) Določi neznane koordinate točkam A(x, 4), B(0, y) in C(, y) tako, da bodo vse tri točke ležale na premici $y - x + 3 = 0$.

24.) Nariši graf funkcije $y = - x + 3$. Določi koeficient in stalni člen funkcije.

25.) Nariši graf funkcije $y = 3x + 2$. V kateri točki graf seka ordinatno os?

26.) Nariši graf linearne funkcije $y = - 2x + 4$. V kateri točki graf seka abscisno os?

27.) Nariši graf funkcije $y = 3x - 6$. Izračunaj obseg lika, ki ga omejujeta odseka na koordinatnih oseh in graf funkcije.

28.) Dani sta linearni funkciji $y = - x + 4$ in $y = 3$.

a) Nariši njuna grafa v isti koordinatni sistem.

b) Določi koordinati presečišča danih premic.

c) Izračunaj ploščino lika, omejenega s koordinatnima osema in danima premicama.

29.) V koordinatni ravnini leži pravokotnik ABCD z ogliščema A(0, 0) in B(6, 0)-
Oglišče C leži na premici $y = + 1$.

a) Nariši graf premice $y = + 1$.

b) Nariši pravokotnik.

c) Neznano koordinato oglišča C določi še računsko.

d) Zapiši koordinati oglišča D.

List2

1. Zapiši enačbo linearne funkcije in graf, če sta dana smerni koeficient in začetna vrednost.

a) $k = 2, n = 3$ b) $k = -1, n = -4$ c) $k = 0, n = 5$ č) $k = 2,5; n = 0$

2. Nariši graf funkcije $y = -3x + 3$. Določi koeficient in stalni člen funkcije.

3. Dana je funkcija $f(x) = x - 3$. Izračunaj $f_{(-6)}, f_{(0)}, f_{(9)}$.

4. Katera izmed premic $y = kx - 4$ poteka skozi točko $T(8, -2)$?

5. Izmed premic $y = x + n$ poišči tisto, ki poteka skozi točko $T(-10, 5)$.

6. Ali ležita točki $A(-1, 8)$ in $B(-2, -7)$ na premici $y = -5x + 3$?

7. Določi enačbo premice s smernim koeficientom -3 , ki gre skozi točko $A(4, 4)$ in nariši njen graf.

8. Dana je linearna funkcija $y = 2x - 3$. Za katere vrednosti spremenljivke x je vrednost funkcije $-1, 0, 1$?

9. Določi neznano koordinato točke $A(x, 7)$, če veš, da leži na premici $y = 2x - 3$.

10. Določi neznanne koordinate točkam $A(x, 8)$; $B(0, y)$ in $C(0,5; y)$ tako, da bodo vse tri točke ležale na premici $y - 2x + 1 = 0$.

11. Zapiši enačbo premice, ki poteka skozi točko $A(-4, 2)$ in je vzporedna premici $y = x + 4$.

12. Zapiši enačbo premice, ki je vzporedna premici $y = 3x + 2$ in seka ordinatno os v točki $N(0, -4)$.

13. Nariši graf funkcije $y = -x + 1$. V kateri točki graf seka ordinatno os? (računsko)

14. Nariši graf linearne funkcije $y = x + 4$. V kateri točki graf seka abcisno os? (računsko)

15. Dopolni tabelo.

x	-3	-1	0	1,5	4,8	10
$y = 4x - 5$						

16. Zapiši enačbo premice, ki gre skozi točki:

a) A(0, 5) in B(-2, -1)

b) O(0, 0) in S(3, 5)

c) A(1, 0) in B(0, 1)

č) C(2, -4) in D(0, 8).

17. Določi koordinati presečišča premic (grafično in računsko).

a) $y = 6x - 3$ in $y = -x + 4$

b) $y = -x +$ in $y = -x - 2$.

18. Dana je enačba premice $y = 3x - 6$.

a) Zapiši smerni koeficient in začetno vrednost.

b) Opiši lego premice v koordinatnem sistemu.

c) Za katero vrednost spremenljivke x je vrednost funkcije 1?

č) Zapiši enačbo linearne funkcije, ki gre skozi točko T(-2, -1) in je vzporedna dani funkciji.

d) Določi presečišči dane funkcije s koordinatnima osema.

e) Izračunaj ploščino trikotnika, omejenega z dano funkcijo in koordinatnima osema.

f) Izračunaj obseg trikotnika, omejenega z dano funkcijo in koordinatnima osema.

19. Dani sta enačbi linearne funkcije: $y = x + 4$ in $y = -2x + 4$.

a) Nariši premici.

b) Določi koordinati njunega presečišča P.

c) Izračunaj ploščino in obseg trikotnika, omejenega s premicama in abscisno osjo.

20. V koordinatni ravnini leži pravokotnik ABCD z ogliščema A(0, 0) in B(6, 0)-

Oglišče C leži na premici $y =$ + 1.

a) Nariši graf premice $y =$ + 1.

b) Nariši pravokotnik.

c) Neznano koordinato oglišča C določi še računsko.

d) Zapiši koordinati oglišča D.

List3

1. Funkcija $f: R \rightarrow R$ je podana s predpisom $f(x) = x + x$.

- Izračunaj $f(-2)$, $f(0)$, $f(3)$.
- Katere od točk $A(-1,2)$, $B(-4,0)$ in $C(5,5)$ leže na grafu funkcije f ?
- Ali je -1 v zalogi vrednosti funkcije f (utemelji)?

2. Dana je preslikava $f: \{1,2,3,4,5\} \rightarrow B$, ki je dana s predpisom $f(a)=3a+2$.

- Ali je f preslikava? Utemelji.
- Zapiši elemente množice B tako, da bo preslikava bijektivna.
- Poišči predpis za inverzno preslikavo.

3. Dani sta točki $A(3,5)$ in $B(7,5,12)$.

- Ali A , B in izhodišče ležijo na isti premici?
- Določi y tako, da bo točka $C(-6,y)$ ležala na premici skozi izhodišče in točko A .
- Določi x tako, da bo $D(x,-6)$ ležala na premici skozi izhodišče in točko B .
- Ali točke C , D in A ležijo na isti premici?

4. Dane so točke $A(1,2)$, $B(2,-1)$ in $C(4,3)$. Zapiši enačbo premice skozi točko C , ki je

vzporedna premici skozi A in B , v vseh treh oblikah in jih poimenuj.

5. Skozi razpolovišče daljice AB ($A(-7,5)$, $B(3,-3)$) položi vzporednico premici

$\frac{x}{2} - \frac{y}{3} = 1$. Enačbo dobljene premice zapiši v vseh treh oblikah, jih poimenuj in nariši obe premici.

6. Stranice trikotnika ležijo na premicah z enačbami: $x-y=0$, $2x+3y+5=0$, $x+2y+6=0$. Zapiši enačbo premice, ki je vzporedna tretji stranici in poteka skozi nasprotno oglišče.

7. Dani sta premici z enačbama $5x - 4y + 13 = 0$ in $3x + 2y - 1 = 0$.

- Skozi presečišče premic konstruiraj vzporednico premici $2x - y - 4 = 0$. Nariši.
- Zapiši enačbo te premice v vseh treh oblikah.

8. Dani sta enačbi premic $3x+2y-6=0$ in $x-2y+2=0$.

- Poišči presečišče grafično tako, da zapišeš obe enačbi v odsekovni obliki in zapiše točko, v kateri se sekata.
- Rezultat preveri računsko.

9. Skozi presečišče premic $\frac{x}{2} - \frac{y}{3} = 1$ in $y = 3x + 4$ potegni premico, ki odreže na abscisni osi odsek -1. Enačbo dobljene premice zapiši v vseh treh oblikah in jih poimenuj. Nalogo reši tudi grafično.
10. Skozi presečišče premic $x + y - 5 = 0$ in $y = 3x - 3$ potegni premico, ki odreže od ordinatne osi odsek 2. Enačbo dobljene premice zapiši v vseh treh oblikah in jih poimenuj. Izračunaj ploščino trikotnika, ki ga omejuje ta premica in obe koordinatni osi. Nalogo reši tudi grafično.
11. Ploščina trikotnika je 8, dve oglišči sta $A(3,2)$ in $B(-2,1)$. Tretje oglišče C leži na premici $y=1-x/2$. Določi koordinate točke C .
12. Nariši graf funkcije $f(x) = |x - 1| - |x + 2|$
13. Nariši graf funkcije $f(x) = |x + 3| - |x - 1|$
14. Nariši množico točk, za katere velja $2x + y - 1 < 0$.
15. Nariši množico točk, za katere velja $x + y - 1 > 0$.
16. Določi parameter a tako, da se bosta premici z enačbama $(a - 1)x + ay - 5 = 0$ in $ax + (3a - 1)y - 7 = 0$ sekali na abscisni osi.
17. Določi parameter a tako, da bosta premici $(a+2)x + (a-1)y + 1 = 0$ in $(a+1)x + (a+2)y - 1 = 0$ vzporedni in tako, da bosta pravokotni.